

[Ministeren for Grønland.]

forskningsudvalget om etablering af egnede anstalter for lovovertrædere og optagelse af samarbejde med en dansk forsorgsinstitution om en ændret administration af foranstaltningsfulbyrdelsen.

Lovforslaget er udarbejdet efter forhandling med justitsministeriet og straffelovsrådet, og det er tiltrådt af Grønlands landsråd.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings hurtige og villige behandling.

Jeg skal endvidere herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov for Grønland om ægteskabs indgåelse og opløsning.*

Den grønlandske ægteskabslov indeholder ligesom den grønlandske kriminallov en bestemmelse om, at loven skal optages til revision efter en 5-årig periode, og at revisionsforslaget skal være ledsaget af en på regelmæssige undersøgelser grundet beretning om, hvorledes loven har virket i den forløbne periode. Ligesom for kriminallovens vedkommende er revisionen ved lov af 24. februar 1960 udskudt til folketingsåret 1962-63, idet de samfundsvidenskabelige undersøgelser, som skulle danne grundlag for revisionen, ikke kunne afsluttes tidligere.

Den grønlandske lov om ægteskabs indgåelse og opløsning følger i det store og hele reglerne i den danske ægteskabslov, idet der kun på enkelte punkter er gjort afvigelser fra dansk ret begrundet i hensynet til grønlandsk tradition og retsopfattelse, således som denne blandt andet gav sig udtryk under det grønlandske landsråds forhandlinger i 1952. Under drøftelserne i landsrådet, der gik forud for forslagens fremsættelse i folketinget i 1953, var det navnlig bestemmelsen om adgang til skilsmisse som følge af utroskab, der gav anledning til betænkeligheder, fordi man frygtede, at en for let adgang til skilsmisse kunne føre til mange uovervejede opløsninger af ægteskab. Man var i landsrådet inde på, at adgangen til skilsmisse på grund af utroskab burde begrænses, således at det var en betingelse, at der forelå gentagne tilfælde af eller særlig krænkende form for ægteskabsbrud. Da en sådan bestemmelse imid-

lertid kunne siges i et vist omfang at legalisere ægteskabsbrud, og da den ville medføre betydelige bevisvanskeligheder, valgte man i stedet for bestemmelsen i den nuværende § 59 a, hvorefter en dom til skilsmisse på grund af ægteskabsbrud først bliver endelig, når den krænkede ægtefælle efter en vis betænkningstid og inden en vis frist fremsætter begæring herom.

De undersøgelser, der ligger til grund for det foreliggende lovforslag, er foretaget af Udvalget vedrørende Samfundsforskning i Grønland, der har udarbejdet en rapport om familie og ægteskab i Vestgrønland. Rapporten er omdelt til de ærede medlemmer. Udvalget har gennemgået samtlige separations- og skilsmissesager, der er forekommet efter ægteskabslovens ikrafttræden den 1. juli 1954 og indtil udgangen af året 1959.

Udvalgets rapport belyser de særlige samfundsmæssige og personlige problemer, der er opstået i forbindelse med disse sager, og undersøger, hvorvidt der har vist sig vanskeligheder ved administrationen af lovens bestemmelser.

Idet jeg i øvrigt henviser til rapporten, skal her blot kort nævnes, at de foreliggende undersøgelser synes at vise, at frykten for, at ægteskabslovens indførelse i Grønland skulle give anledning til uovervejede skilsmisser, har været ubegrundet. I de forholdsvis få sager, der har ført til endelig opløsning af ægteskab, har der efter alt at dømme været tale om alvorlige vanskeligheder mellem ægtefællerne, som har gjort det rimeligt at søge skilsmisse gennemført. Den omtalte bestemmelse i lovens § 59 a har ikke haft nogen ægteskabsbevarende betydning, idet ingen ægtefæller har benyttet betænkningstiden til at flytte sammen igen. Derimod har bestemmelsen givet anledning til misforståelser og usikkerhed, da parterne ikke altid har været klar over, at dommen først blev endelig efter fremsættelse af begæring efter betænkningstidens udløb. Da bestemmelsen således ikke har haft nogen positiv betydning, men derimod visse uheldige virkninger, har man foreslået den ophævet.

Med hensyn til virkningerne af separation og skilsmisse fremgår det af samfundsforskningsudvalgets rapport, at det ofte har vist sig vanskeligt for den af parterne, der har måttet rykke ud af den fælles bolig,